

Elev în comunism

Prof. organizator Bobei Rodica Maria
Școala Gimnazială „Radu Popa”

„Trecutul trebuie păstrat în cutiute mici, ordonate frumos, pe care e indicat să le deschizi din când în când, pentru a împiedica uitarea săucidă amintirea.”

(Konrad Kleinhof, filozof german)

La treizeci de ani de la evenimentele din decembrie 1989, Școala Gimnazială „Radu Popa”, a organizat simpozionul „Elev în comunism”, dedicat elevilor ciclului gimnazial.

Proiectul a urmărit creșterea interesului elevilor pentru cunoașterea istoriei recente, a perioadei comuniste, prin intermediul interviului, instrument specific istoriei orale. Astfel, a fost promovată o învățare activă, în interacțiune directă cu generațiile trecute.

Totodată s-a urmărit stimularea respectului față de predecesori și dezvoltarea creativității elevilor prin realizarea eseurilor pe baza poveștilor relatate de părinți și bunici, dar și împărtășirea experiențelor personale.

Considerăm că această conștiință colectivă trebuie periodic să reîmprospăteze amintirea a ceea ce a fost, iar în felul acesta, elevii școlilor sighișorene participanți la proiect, sub coordonarea profesorilor, au readus la viață elemente ale trecutului recent prin care elevii de astăzi au intrat în contact cu cei de ieri, realizându-se o punte peste ani.

Elev în comunism

Sfrijan-Penciu Ana, clasa a-VIII a B
Școala Gimnazială „Radu Popa”

Prof.coordonator Bobei Rodica Maria

- I-auzi aicea ce zice „Scânteia! „Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Republicii Socialiste Române... a făcut, în decursul dimineții de vineri, o nouă vizită de lucru la unități agricole din județul Constanța, spune tata.

Era o seară de sâmbătă, tocmai ce venisem de afară, iar acum îmi plănuiam să creez o nouă garderobă pentru unica mea păpușă din cărpele vechi ale mătușii mele – era croitoreasă. Încercam să-mi ocup timpul până la opt fără un sfert când începea Mihaela. Nu era de ratat.

- Constanța! Imediat vine și la noi, prin Brăila! Că doar nu suntem departe. Ai auzit Bibelu? Să nu freci menta!

Obişnuita sa poreclă pentru mine. Mă bucuram însă că nu apelase la „băieţelul tatii”, până la urmă el fusese cel care m-a tuns scurt. Şi așa aveam probleme cu controlul zilnic al părului împletit și cordeluța albă, veșnică, de pe cap, asortată la sarafanul albastru închis. Cămășile erau cele mai rele însă. Largi și rigide, exact cât să facă să le disprețuiești. În poze însă, cu toții arătam nemaipomenit.

Mama era în bucătărie acum, pregătea masa. Se simțea deja mirosul îmbietor al pulpelor de pui la cuptor. Mîmez semnul de poftă, frecându-mi palmele între ele și trecându-mi limba peste buze. Tata râde ca întotdeauna, deși, de fiecare dată când mama face rost de carne, pe toți ne lovește o poftă nebună. Noi încă ne bucurăm mai des ca alții. Trocul cu paznicii depozitului ne aduceau nouă un mic avantaj - „Frații Petreuş”, doi pui schilozi îngrămădiți în aceeași pungă de plastic.

Mă duc în dormitorul meu și al Florinei sperând că îmi voi găsi sora trează. Deschid ușa, am noroc. Ca de obicei o găsesc întinsă în pat cu o carte în mână. Era „Război și pace”, a lui Lev Tolstoi. Suna interesant, pe cât de atrăgătoare pot fi cărțile scrise de autori ruși, care păreau baza literaturii românești.

Mă așez în pat, alături de ea, gândindu-mă cu ce să încep mai întâi din povestirea zilei de ieri. Mîntea îmi fuge mai întâi la careul orei 8 dimineața, când fiecare clasă se strânge într-o grămadă ordonată în dreptul dirigintelui care îi are în grijă, în curtea școlii. Decid însă să omit acest detaliu, fiind evident că nu era ceva nou. Am sărit așadar și peste explicația intrării în clasă, unde profesorul se așeza lângă ușa și ne supraveghea de sus pe fiecare, având grijă să nu rateze nici un amețit fără uniforma călcată, număr matricol, cordeluță și păr împletit. Ca să nu mai spunem de unghiile tăiate. Îmi privesc vârfurile degetelor pentru o analiză preventivă.

M-am hotărât așadar să sar și peste imnul intonat la începutul orelor, dar, până să scot eu vreo vorbă, am fost deja întrebata despre ziua mea de la școală.

- Păi ce pot să zic, cam la fel ca de obicei. Nu pot spune că mi-a fost bine. Știi și tu ce pată și-au pus profesorii pe mine.
- Visezi. Ei își fac doar treaba, și o fac cum trebuie. Nu prea ai tu dreptul să îi judeci. Apropo, ce materii ai avut?

Matematica să zicem că mai scăpăm de ea, cu chiuu cu vai, deoarece, în mare parte, făceam exercițiile individual. La română am avut bătăi de cap cu poeziile memorate pe de rost, mai ales pe tema patriotismului. Simțeam un fior pe șira spinării la gândul orei de istorie, cu dirigințele nostru, care era, ce-i drept, cam drastic. Unul dintre colegii mei, George Șipoș, care avea obiceiul să facă prostioare mai des decât alții, o pășise cu dirigiu. Fusese ieri apucat de

ureche și scuturat bine. Nu aveam însă curaj să îi spun Florinei că aproape fusesem și eu plesnită de profesoara de fizică în momentul când am ieșit la tablă. Nu știam nici un fragment de lecție, nu înțelegeam nimic.

- Am participat acum două zile, pentru prima oară, la munca agricolă, rostesc din senin.

Aici voiam să ajung. Să îi spun despre momentele drăguțe și amuzante petrecute alături de colegii mei, când ne-a dus cu autobuzul de la careu la câmp.

Ne trezisem în mijlocul pustietății, alături de un profesor supraveghetor, îl nimerisem pe acela de gașcă. Deși aveam o „normă” de o lădiță cu vârf, plină de legumele sezonului, făceam de cele mai multe ori altceva, lungind perioada până la plecare.

În pauza de lucru, când ne dădea voie să mâncăm, ne chinuiam, pe rând, să ne ținem unul altuia bidonul cu apă, să ne spălăm pe mâini. Aveam o rație destul de mică.

Ne aduceam fiecare câteva felii de pâine. Acestea însă erau însoțitoare, veneam de obicei cu orice mâncare găseam în casă, inclusiv pește și mâncare gătită. Ne întindeam preșulețe sau jachetele direct pe iarbă și împărțeam, luând fiecare de la cine părea că adusese mâncare mai apetisantă.

O a doua activitate la munca agricolă a fost desfăcutul porumbului, unde ne așezam în jurul unui morman de știuleți și ne începeam munca, formând un fel de șezătoare, unde râdeam, vorbeam și cântam până ne durea gura. Când mormanul de porumb se apropia de pământ, se puteau observa familii de șoricei șiroind care încotro.

Gândirile mele au fost întrerupte însă de zgomotul static al radio-ului care încerca să prindă o undă. Tata obișnuia să mai asculte câteva posturi, de obicei, în serile sfârșitului de săptămână. Câteva posturi, în special așa- zisele „posturi ilegale”, care vorbeau despre alte țări și obiceiurile lor ciudate.

După o masă copioasă, tata ne-a rugat să mai rămânem la masă încă puțin, deoarece avea o surpriză pentru noi. Era o surpriză dulce. Ciocolata franțuzească era pe placul meu. Sau cel puțin asta zicea el. Nu credeam că este cu adevărat din Franța, la vremea aceea, neștiind că, de fapt, tata lua obiecte de peste graniță în schimbul bunurilor noastre, prin intermediul străinilor ajunși pe vapoare.

Florina ne anunțase grăbită că venise apa caldă, puteam face baie. Nu m-am oferit frunțaș totuși, deoarece aveam de urmărit un veritabil desen animat.

Atât cât aveam atunci consideram că îmi era de ajuns. Nu aveam termeni de comparație ca să ajung să-mi schimb opinia, dar, cu mintea de

acum, nu aş putea spune că am avut o copilărie urâtă. A fost, într-adevăr, desfăşurată pe un fundal gri, dar copiii din vremea aceea... erau mai copii.

ELEV ÎN COMUNISM

Copilăria reprezintă o mare parte din viaţă. Dacă nu am avea copilărie nu am putea deveni cineva. În copilărie şi în viaţa de elev se pun bazele personalităţii fiecăruia, a educaţiei şi a vieţii viitoare.

De mică am fost curioasă, doream să ştiu cum a fost copilăria părinţilor mei, cum era şcoala pe atunci. Acum că am mai crescut şi înţeleg, mi-am creat povestea anilor 1980-1989 (anii de şcoală ai părinţilor). Aşa am aflat de comunismul din România, de dictatorul Nicolae Ceauşescu, de regulile stricte care trebuiau respectate de fiecare elev, de raţiile de alimente, de circulaţia cu numere pare şi impare, de lipsurile şi restricţiile vieţii de atunci.

De câte ori îmi ia o jumătate de oră pentru a mă hotărî cu ce mă îmbrac dimineaţa, îmi amintesc de poveştile mamei despre sarafanul albastru, bentiţa albă şi coafura care trebuiau purtate zi de zi. Niciodată nu mi-am imaginat cum e să mergi sâmbăta la şcoală, să mă uit la televizor doar 30 de minute duminica, să nu am telefon mobil sau calculator sau să putem circula cu maşina oricând.

Şcoala începea întotdeauna în 15 septembrie cu două săptămâni de „practică agricolă” pentru elevii din clasele V-XII. În fiecare dimineaţă erau duşi cu autobuzul în ferme „Cooperative agricole” sau IAS (Întreprinderea Agricolă de Stat), acolo munceau pe câmp, culegeau cartofi, sfeclă, porumb, până la ora 14:00 sau chiar până seara.

Manualele erau pline de texte laudă pentru conducerea partidului şi a ţării, nu cu poveştile clasice sau textele de azi.

În fiecare clasă pe perete se afla tabloul lui Nicolae Ceauşescu şi stema României, alăturată drapelului.

La ora de educaţie muzicală se învăţau doar cântece patriotice, compuse sau adaptate pentru laudarea Dictatorului. Studiind vechile imnuri ale României am aflat că imnul „Trei culori” de Ciprian Porumbescu a fost modificat de Nicolae Ceauşescu pentru a se potrivi cu „Partidul”.

Cu ocazia zilelor importante din acea vreme, 1 mai, 23 august, se organizau parade uriaşe care implicau de obicei întreaga şcoală. Un fel de flash mob modern dar cu melodii patriotice. Chiar şi evenimentele istorice au fost „aliniat” după dorinţele celor din conducere.

Şi totuşi în ciuda tuturor restricţiilor şi lipsurilor, pe care le observăm azi, ei au avut o copilărie fericită. Ei au ştiut să se joace, să aprecieze puţinul

pe care îl aveau, au știut să comunice între ei și să se susțină la nevoie. Toți erau sau „păreau” egali: se îmbrăcau la fel, aveau aceleași rechizite, aceleași reguli, dar și aceleași principii.

Azi, multitudinea de produse și variații, lipsa unor reguli exacte și precise, pare să ne îndeparteze unii de ceilalți, să nască diferențe și etichete.

Copiii ar trebui să se simtă egali, să se concentreze pe învățatură și pe educație, nu pe firma de haine cu care se îmbracă sau marca telefonului mobil.

11.12.2020

Braga - Gull Alesia Petra

Clasa a VII-a Școala Gimnazială „Victor Jinga” Sighișoara

Profesor coord.

Drăgan Gheorghe

ELEVUL ÎN COMUNISM

„Carnetul de elev este oglinda activității școlare și a conduitei elevului. Calitatea de elev trebuie să se reflecte în atitudinea perseverentă și entuziastă față de învățatură și muncă, în comportarea corectă și demnă în școală și societate”.

Cu aceste cuvinte se deschidea carnetul de elev, un dreptunghi cartonat și îmbrăcat în pânză de culoare gri sau vișiniu, pe coperta căruia strălucea stema Republicii Socialiste România. Copiii încă de mici devenea șoimii patriei, apoi pionieri și uteciști. Elevul în perioada comunistă se numea pionier (clasele II-VIII).

În Epoca de Aur fiecare elev trebuia să aibă o ținută adecvată perioadei. Când intrai în clasa a doua erai făcut pionier și trebuia să depui un jurământ: „eu, Balea Bianca intrând în rândurile Organizației de Pionieri, mă angajez să iubesc patria, să învăț bine, să fiu harnică și disciplinată, să cinstesc cravata roșie cu tricolor”. Pe lângă cămașa albă și fusta neagră, se purta cravata roșie prinsă în jurul gâtului cu un inel de plastic care era un accesoriu obligatoriu pentru pionieri.

Școala se făcea de luni până sâmbăta, aveam șase ore pe zi. Manualele erau unice și nu trebuia să le cumpărăm. Disciplina pe care o adoram era lucrul manual unde noi, fetele, învățam să coasem pe etamină, țeseam iar băieții construiau piese la strung și făceau obiecte decorative din lemn folosind traforajul. La orele de biologie făceam ierbare și insectare. Ora de religie nu exista, era interzisă.

Dimineața când mergeam la școală eram grupați în careu și practicam gimnastica de înviorare împreună cu profesorul de serviciu. La intrarea în

școală eram controlați dacă aveam unghiile curate și batista, fetele aveau părul prins în coadă purtând cordeluță iar băieții erau obligați să se tundă periodic. Pe vremea lui Nicolae Ceaușescu anul școlar era împărțit în trei trimestre.

După clasa a opta elevii susțineau examen de admitere la liceu. Pentru a intra în clasa a unsprezecea de liceu am susținut un examen de treaptă iar după ce terminam clasa a douăsprezecea susținem examenul de bacalaureat.

Fiecare pionier trebuia să aibă în permanență cu el carnetul de elev, iar dacă îl pierdea avea ca și consecință sancționarea elevului. Elevul era obligat să arate carnetul profesorului și părinților.

Am fost comandantă de detașament, am purtat decorații militare cu șnur de culoare galbenă. Conduceam trei comandanți de grupă care aveau șnurul de culoare roșie, iar comandantul de unitate era ales de directorul școlii și avea șnur de culoare albastră.

Un profesor special se ocupa de pedepsirea întârzițiilor cu ajutorul unei rigle de lemn care era așezată lângă catalog. Nu aveam telefoane mobile, internet, tablete, dar aveam jocuri educative și distractive care erau benefice pentru societate. Elevii de școala generală, pe lângă orele de curs erau duși în practică la cules de struguri, cartofi, sfeclă de zahăr, prune, unde învățam cum să ne comportăm în colectivitate.

Odată cu intrarea la liceu, adolescenții intrau în „Uniunea Tineretului Comunist”. În această uniune intrau doar elevii cu merite deosebite la învățătură. Pe peretele clasei era portretul „conducătorului iubit” Nicolae Ceaușescu. Înainte, elevii citeau în vacanțe lecturi suplimentare.

Elevul comunist afla informațiile din cărți sau de la școală. Era un elev serios, conștiincios, respectuos față de părinți și profesori. Elevul participa la concursuri sportive pe teme sanitare, de circulație, participa la olimpiade școlare, la diverse manifestări care își slăvea conducătorul iubit.

Elevul se uita la televizor maxim două ore pe zi, învăța bine și dorea să își continue studiile doar în țara natală, nu avea voie să emigreze. Elevul mânca sănătos, nu consuma mâncăruri cu tot felul de aditivi. În școală profesorii erau mai duri și mai exigenți.

Elevul studia cu plăcere limba română, matematica, anatomia și igiena corpului, lucru de mână, caligrafia și practica agricolă. Timpul liber era acoperit cu lecturarea cărților din bibliotecă, cu participarea la diverse activități. Elevul nu avea voie să umble singur pe străzi seara. Elevii foloseau tăblița și creta în loc de tablete și internet.

Elevul comunist era mult mai pregătit pentru viață și societate, avea plăcerea de a citi, de a comunica și de a participa la diferite evenimente

organizate de școală cu ocazia sărbătorilor de iarnă, unde elevii prezentau mici scenete învățate din cărți.

Elevul comunist a dat dovadă de înțelepciune și de respect față de școală, de cadrele didactice, de valorile culturale și spirituale ale societății, în care erau învățați să trăiască sănătoși și răsplătind școala cu multe premii și diplome.

11.12.2020

Bereș Alexandru

Clasa a VII-a Școala Gimnazială „Nicolae Iorga” Sighișoara

Profesor coord.
Drăgan Gheorghe

ELEV ÎN COMUNISM

Cu privire la cuvântul comunism părerile au fost întotdeauna împărțite: unii consideră că această formă de conducere a fost benefică, alții cred exact contrariul. Partidul Comunist Român fondat în 9 mai 1921 și s-a desființat în 22 decembrie 1989. Pentru unii acest regim a fost o perioadă „neagră” dar pentru alții această perioadă a fost una mai prielnică.

Din punctul meu de vedere, regimul comunist nu a fost unul plăcut. De exemplu, comparativ cu prezentul, un copil care dorea să dețină mai multe cunoștințe sau care pur și simplu să-și efectueze temele, nu a avut posibilitatea de a se documenta folosind diferite site-uri ca în prezent. Ba mai mult, dacă nu voiai să înveți la lumina lumânării, trebuia să-ți rezolvi toate temele până la ora 20:00. După această oră lumina era oprită de către stat.

Nicolae Ceaușescu a fost ultimul președinte din perioada comunistă. Acesta era ateu și voia cu orice preț să le insuflă oamenilor că el era un „geniu al Carpaților”. A făcut și lucruri bune pentru poporul român, dar odată cu acestea a făcut și lucruri rele. Da, oamenii aveau un loc de muncă și o locuință asigurate de stat dar nu aveai dreptul la ieșiri în străinătate, alimentele erau pe cartelă, unele produse se găseau greu (televizoare, mașini de spălat, autoturisme etc.).

De asemenea, țăranii care dețineau animale, erau obligați să încheie contracte cu statul, prost plătite. Sacrificarea unui vițel, te putea trimite la închisoare.

În școli, elevii trebuiau să îndure frigul iar dacă unele școli aveau norocul de a avea căldură în clase, trebuiau să o mențină singuri cu lemne pe care copiii le „luau” din magazia școlii. Religia era interzisă în școli. Elevii care mergeau la biserică, erau scoși și muștrați la careu în curtea școlii.

În final aș vrea să spun, că întrebările adresate bunicilor mei, cu privire la părerea lor despre comunism, m-au făcut să cred că regimul

comunist a fost o perioadă întunecată și că ar trebui să profităm de avantajele din ziua de azi.

11.12.2020
Uliță Maria

Profesor coord.
Drăgan Gheorghe

ELEVUL ÎN COMUNISM

În perioada comunistă elevii erau simpli și se îmbrăcau în uniforme care erau la fel în toată țara. Elevii din clasele V-VIII făceau serviciul pe școală, câte unul pe zi, înregistrau persoanele care intrau sau ieșeau.

În toate clasele se găseau bănci mari și lungi făcute din lemn masiv, care aveau în ele un spațiu făcut pentru ghiozdan. În loc de scaune, erau un fel de băncuțe pentru două persoane, cu spătar, pe care se așezau elevii la fiecare oră de curs. Laboratoarele aveau obiecte specifice fiecărei discipline dar nu existau atâtea materii în gimnazii câte există în prezent.

În fiecare clasă erau multe tablouri pe pereți, scriitori, voievozi și, ce nu „lipsea” cel al „tovarășului Nicolae Ceaușescu”. La orele de lucru manual fetele erau învățate să coase pe etamină, la mașina de cusut, să croșeteze etc. iar băieții învățau la atelier să lucreze cu trusa de traforaj.

Aspectele negative în școală erau strictețea profesorilor, activitățile și serbările dedicate regimului comunist și soților Ceaușescu, încălzirea deficitară a școlilor în timpul anotimpurilor reci. Cu toate acestea elevii au mers la școală, au învățat și s-au bucurat de copilărie în ciuda restricțiilor impuse de regimul comunist.

11.12.2020
Stanciu Lorena

Profesor coord.
Drăgan Gheorghe

Clasa a VI-a Școala Gimnazială „Octavian Goga” Sighișoara

Elev în comunism

Fliter Ana-Maria

Liceul Teoretic “Joseph Haltrich” Sighișoara

Clasa: a 8-aB

Prof. Coordonator: Șoneriu Monica-Ioana

Școala în anii comunismului era total diferită față de școala din zilele de astăzi. Elevii se purtau altfel, aveau mai mult respect față de profesori. Regimul comunist impunea în toți anii de școală uniforme obligatorii. Fiecare sală de clasă avea deasupra catedrei o poză cu tovarășul. Elevii erau

obligați să lucreze pe câmp. Încă de la intrarea în grădiniță, copiii aveau obligații și îndatoriri. Anul școlar era împărțit în vremea lui Ceaușescu în trei trimestre. Învățământul era structurat în ciclul primar clasele 1-4, gimnaziu clasele 5-8, treapta 1 de liceu clasele 9-10 și treapta a 2-a de liceu clasele 11-12. Copiii erau înregistrați în sistemul de învățământ și organizațiile comuniste încă de la vârsta de patru ani. Șoimii patriei, pionierii și uteciștii au fost create de comuniștii care doreau o societate ideală supusă regulilor și îndatoririlor. La patru ani un copil care intra în grădiniță învăța ce însemna comunismul. Șoimii patriei, organizație comunistă a copiilor preșcolari și școlari, în vârstă de patru-șapte ani, a fost înființată în 1976, scopul organizației era educarea moral-civilă a copiilor în spiritul umanismului și a respectului față de patrie și față de Partidul Comunist român. Șoimii patriei purtau obligatoriu uniformă și aveau multe îndatoriri. Fetițele purtau fustiță albastră, bluză portocalie cu epoleți, fundă roșie cu tricolor, pălărie albastră, ciorapi albi și ecuson. Băieții erau îmbrăcați cu pantaloni albaștri, bluză portocalie cu epoleți, șapcă albastră, ciorapi albi și ecuson. Elevii trebuiau să cunoască drapelul Partidului Comunist român și să recunoască portretul tovarășului Nicolae Ceaușescu și al tovarăsei Elena Ceaușescu. După grădiniță până la 14 ani, elevii intrau în altă organizație: pionierii. Intrarea în rândurile pionierilor se făcea în clasa a 2-a. Cei mici erau primiți în rândurile organizației de colegii lor mai mari în clasa a 4-a, iar intrarea se făcea sub jurământ: „Eu, intrând în rândurile organizației pionierilor, mă angajez să-mi iubesc patria, să învăț bine, să fiu harnic și disciplinat, să cinstesc cravata roșie cu tricolor”. Pionierii purtau nelipsita cravată roșie cu inel, cămașa albă, fustă sau pantaloni negri. O dată cu intrarea la liceu, copiii deveniți adolescenți, intrau în uniunea tineretului comunist. O dată admis în UTC, elevul trebuia să accepte regulile și îndatoririle ce i se cuveneau, cei care nu se comportau conform cerinței de partid, riscau excluderea. Pentru un licean din vremea lui Ceaușescu, excluderea din UTC însemna excluderea de la viața socială și monitorizare intensă de către informatori. În clasele cinci-opt uniforma consta în sarafan albastru și cămașă bleu pentru fete, iar pentru băieți: sacou, pantaloni negri și cămașă bleu. Fetele purtau obligatoriu bentiță albă, iar băieții șapcă. Nimeni nu intra în școală fără matricolă- o bucată de pânză pe care era trecută școala la care era înscris elevul și numărul de înmatriculare al acestuia. Cravata roșie și inelul de plastic erau alte elemente fără de care elevii nu intrau la ore. Elevii comuniști aveau trecute în carnetul de note nu mai puțin de 15 îndatoriri, cea fundamentală fiind iubirea de țară. Ei trebuiau de asemenea să vină cu regularitate la cursuri, fără să întârzie de la ore și să respecte întocmai programul zilnic de activitate al școlii. Participarea după puterile lor la munca patriotică și la alte

acțiuni inițiate de școală era obligatorie. După ce se suna, elevii erau nevoiți să intre în clasă, să-și ocupe locul în bancă și să stea corect. Când profesorul intra în clasă, elevii se ridicau în picioare și arătau respect față de profesor, salutând politicos. Prima carte pe care elevii intrați în sistemul de învățământ o primeau, se deschidea cu o poză a conducătorului Nicolae Ceaușescu. Prima poezie era imnul republicii socialiste România „Trei Culori”. Mai toate manualele conțineau texte patriotice menite să influențeze elevul. Pentru elevii din vremea lui Ceaușescu școala nu însemna doar orele de curs, ci și ateliere sau muncă patriotică. La orele de atelier, care nu lipseau din programa școlară, elevii învățau să lucreze la strung și traforaj. La munci era termenul consacrat în școli pentru zilele de sâmbătă, în care încărcăți în autobuze, elevii de școală generală erau duși la cules de struguri, fructe, cartofi, porumb sau bumbac. Fiecărui elev îi era dat un sac, pe care trebuia să îl umple după caz cu struguri, fructe, cartofi, porumb sau bumbac. De-a lungul zilei, elevii erau supravegheați de către cadre didactice, puse și ele la treabă. Munca patriotică a elevilor era prezentată în jurnalele de știri. Cei mici nu numai că erau puși la muncă, dar erau puși să și zâmbească în fața camerelor de luat vederi. Cu cât elevii erau mai mari, cu atât li se repartizau munci mai grele. Dacă cei din gimnaziu mergeau la cules de struguri, liceeni erau duși să scoată buruienile de pe câmpiile patriei. Din cauza lipsei curentului, elevii își făceau temele și învățau la lumina lumânării. Ei trebuiau să își ajute părinții la treburile casnice și pe câmp.

Acest elev din trecut este poate profesorul, doctorul, inginerul de azi, ieri elev, azi părinte sau bunic, nevoit să își crească copiii sau nepoții. Elevul din prezent este elevul care s-a trezit cu acces la o grămadă de informații, pe care le obține nelimitat de la școală, televizor și internet. Este elevul modern care se îmbracă cum dorește la școală, care are telefon mobil și acces la internet. A fost o lume diferită cu bunele și relele ei, pe care mintea unui copil nu le putea pricepe. A fost o lume opusă celei de astăzi.